

Í T É L E T

A bíróság a dr. Pohárnok Barbara ügyvéd (1136 Budapest, Tátra u. 24.) által képviselt
(palesztin nemzetiségű, hontalan) **felperesnek**, a dr. Pálffy Gabriella által képviselt
Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal (1117 Budapest, Budafoki út 60.) **alperes** ellen
menekültügyben hozott közigazgatási határozat felülvizsgálata iránt indított perében - amely perbe a
dr. Keresztes-Natratics Szilvia által képviselt **Terrorelhárítási Központ** (1101 Budapest, Zách u.
4.) **beavatkozó** alperes pernyertessége érdekében beavatkozott - alperes 106-2-4867/9/2010-M.
számú határozatát **megváltoztatja és felperest menekültként elismeri.**

Kötelezi a bíróság alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg felperesnek 80.000.-Ft (azaz
Nyolcvanezer) forint perköltséget.

Az ítélet ellen további jogorvoslatnak helye nincs.

INDOKOLÁS:

A perben a bíróság a következő tényállást állapította meg:

A magát palesztin nemzetiségű, hontalannak valló felperes 2010. február 11-én érkezett Magyarországra, ahol másnap, az ellene időközben megindított idegenrendészeti eljárás alatt menekültkénti elismerés iránti kérelmet terjesztett elő. Felperes az eljárás során előadta, hogy Libanonban egy menekülttáborban élt és a PFSZ tagja volt. A táborban problémák és összetűzések voltak a PFSZ és a szélsőséges iszlamista csoportok között. Az élete e miatt veszélyben volt, ezért döntött úgy, hogy elhagyja Libanont. Előadta, hogy a táborban mindennaposak voltak a lövöldözések, emberrablások, gyilkosságok. Különösen két szélsőséges iszlamista csoporttal voltak súlyos összetűzések, az Uszbet Al-Ansar, illetve a Jund Al-Sham nevű csoportokkal. Mivel felperes egyik feladata a Fatah katonai vezetőjének védelme volt, így az ő élete is közvetlen veszélynek volt kitéve. Számos társát megölték ezekben az összetűzésekben.

Elmondása szerint az őt fenyegető veszély olyan mértékű volt, hogy nem mert sem megnősülni, sem családot alapítani, amennyiben visszatérne a táborba, úgy egész biztos megölnék. Azért nem gondolt arra, hogy egy másik menekülttáborba költözzön, mert a többi táborban is hasonló a helyzet.

Felperes a kérelméhez csatolta a Libanoni Köztársaság Belügyminisztérium Palesztin Menekültügyi Igazgatóság által kiállított, palesztin menekültek részére kiadott személyi igazolvány másolatát, a nevére szóló, a Palesztin Nemzeti Felszabadítási Hadsereg által kiállított katonai igazolvány másolatát és az UNRWA regisztrációs kártya másolatát.

Az eljárás lefolytatását követően alperes a 106-2-4867/9/2010-M. számú határozatával felperes kérelmét, mind a menekültkénti, mint az oltalmazotti elismerés vonatkozásában elutasította és megállapította, hogy felperes esetében a visszaküldés tilalma nem áll fenn.

A határozat rendelkező része tartalmazta azt, hogy az eljárásban szakhatóságként közreműködő Nemzetbiztonsági Hivatal felperessel kapcsolatban kifogást emelt.

A határozat indoklása szerint felperes az őt ért személyes üldöztetést, illetőleg attól való megalapozott félelmét valószínűsíteni nem tudta, Libanonba történő visszatérése esetén nem kell az üldöztetés veszélyétől tartania. A felperes által előadottak semmiben sem különböznek az adott menekülttáborban élő más fiatal férfiak helyzetétől, sőt felperes a Fatah tagjaként az általánostól kedvezőbb helyzetben volt.

Felperes nem valószínűsített olyan okot, amely alapján megalapozottan feltehető lenne, hogy Libanonba történő visszatérése esetén őt súlyos sérelem érne, így oltalmazotti elismerése sem indokolt, különös tekintettel arra is, hogy az eljáró szakhatóság felperessel kapcsolatban kifogást emelt.

Az országinformációk alapján alperes arra a következtetésre jutott, hogy felperes esetében a visszaküldés tilalma sem áll fenn.

A határozat ellen felperes kereseti kérelmet terjesztett elő, melyben kérte a határozat felülvizsgálatát. Elsődlegesen kérte a menekültkénti elismerését a határozat megváltoztatása révén, másodlagosan kérte az oltalmazottkénti elismerést, harmadlagosan kérte a határozat hatályon kívül helyezését és alperes új eljárás lefolytatására való kötelezését, negyedlegesen kérte a visszaküldés tilalmának megállapítását.

A keresetlevél indoklása szerint alperes a rendelkezésére álló tényekből helytelen, megalapozatlan és jogellenes következtetéseket vont le, nem megfelelően alkalmazta a Genfi Egyezményt, illetve a többi vonatkozó jogszabályt. Kifogásolta tovább felperes azt, hogy számára sem a közigazgatási eljárás, sem a per során nem volt megismerhető, hogy az eljáró szakhatóság kifogásának mi volt az oka, sőt alperes, illetve a szakhatóság az erre vonatkozó iratok megismerését még a bíróság számára sem tette lehetővé.

Alperes a kereset elutasítását kérte arra hivatkozva, hogy a határozat megalapozott és jogszerű.

Beavatkozó szintén a kereset elutasítását kérte.

A kereset **alapos**.

A menekültek jogállását, illetve a státusz megszerzését összetett jogi környezet szabályozza, így a bíróságnak vizsgálnia és alkalmaznia kellett a hatályos magyar jogszabályokon túl a nemzetközi jog, illetve az Európai Unió vonatkozó normáit is.

Az Európai Bíróság a 2012. december 19-én kihirdetett, a C-364/11. számú ügyben hozott ítéletével kimondta, hogy a Tanács harmadik országok állampolgárainak, illetve a hontalan személyeknek menekültként, vagy a más okból nemzetközi védelemre jogosultként való elismerésének feltételeire és e státuszok tartalmára vonatkozó minimum szabályokról szóló 2004. április 29-i 2004/83/EK Irányelve (továbbiakban: Irányelv) 12. cikke (1) bekezdés a) pontjának második mondatát úgy kell értelmezni, hogy az Egyesült Nemzeteknek az Egyesült Nemzetek Menekültügyi Főbiztosságától (UNHCR) különböző szerve vagy ügynöksége védelmének vagy támogatásának bármely okból való megszűnése olyan személy helyzetére is vonatkozik, aki miután ténylegesen igénybe vette e védelmet vagy támogatást, abban irányításán kívüli vagy akaratától független ok miatt már nem részesül.

Az ilyen személy által benyújtott menedékkérelem elbírálásáért felelős tagállam illetékes nemzeti hatóságainak feladata a kérelem egyedi értékelése alapján ellenőrizni, hogy a személy kénytelen volt elhagyni e szerv vagy ügynökség működési területét, amely eset fennáll akkor, ha személyes biztonsága komoly veszélyben volt, és ha az érintett szerv vagy ügynökség nem volt képes biztosítani számára e területen azokat az életfeltételeket, amelyek az említett szerve vagy ügynökségre háruló feladatnak megfelelnek.

Az Irányelv 12. cikke (1) bekezdés a) pontjának második mondatát úgy kell értelmezni, hogy ha a menedékkérelem elbírálásáért felelős tagállam illetékes hatóságai megállapították, hogy az ENSZ Palesztin Menekültek Segélyező és Támogató Közel-keleti Ügynöksége (UNRWA) védelmének vagy támogatásának megszűnésére vonatkozó feltétel teljesül a kérelmező vonatkozásában, az a tény, hogy ipso facto megilletik az ezen irányelv által biztosított előnyök, e tagállam által az említett irányelv 2. cikkének c) pontja értelmében vett menekültként való elismerést jelent, és a menekült jogállás ipso jure megadását a kérelmező számára, azonban csak, ha utóbbi nem tartozik a 12. cikk (1) bekezdés b) pontjának vagy (2) és (3) bekezdésének hatálya alá.

A menedékjogról szóló 2007. évi LXXX. törvény (Met.) 6. § (1) bekezdése alapján a Magyar Köztársaság menekültként ismeri el azt a külföldit, aki faji, illetve vallási okok, nemzeti hovatartozása, meghatározott társadalmi csoporthoz tartozása, politikai meggyőződése miatti üldöztetése, vagy az üldözéstől való megalapozott félelme miatt származási országán kívül tartózkodik és nem tudja, vagy az üldözéstől való félelme miatt nem kívánja a származási országa védelmét igénybe venni.

A Met. 60. §-a szerint az elismerés feltételeinek vizsgálata során üldözésnek kell tekinteni azokat a cselekményeket, amelyek jellegüknél, ismétlődésükénél, vagy összeadó hatásuknál fogva olyan mértékben súlyosak, hogy az alapvető emberi jogokat, így különösen az élethez való jogot, a kínzás tilalmát, a rabszolgaság vagy a szolgaság tilalmát, a büntetés törvényi rendelkezéshez kötöttségét súlyosan sértik.

A Genfi Egyezmény 1. cikk A. pont (2) bekezdése értelmében menekült az, aki faji, vallási okok, nemzeti hovatartozása, illetve meghatározott társadalmi csoporthoz való tartozása avagy politikai meggyőződése miatti üldözéstől való megalapozott félelme miatt az állampolgársága szerinti országon kívül tartózkodik, és nem tudja vagy az üldözéstől való félelmében nem kívánja annak az országnak a védelmét igénybe venni, vagy aki állampolgársággal nem rendelkezik, és a korábbi szokásos tartózkodási helyén kívül tartózkodva ilyen események következtében nem tud, vagy az üldözéstől való félelmében nem akar oda visszatérni.

Az **Irányelv 2. cikk c) pontja** szerint menekült a harmadik ország olyan állampolgára, aki faji, illetőleg vallási okok, nemzeti hovatartozása, politikai meggyőződése, avagy meghatározott társadalmi csoporthoz való tartozása miatt üldöztetéstől való megalapozott félelme miatt az állampolgársága szerinti országon kívül tartózkodik, és nem tudja, hogy az üldöztetéstől való félelmében nem kívánja annak az országnak a védelmét igénybe venni, vagy hontalan személy, aki korábbi szokásos tartózkodási helyén kívül tartózkodva a fenti okoknál fogva nem tud, vagy az üldöztetéstől való félelmében nem akar oda visszatérni, és rá a 12. cikk nem vonatkozik.

Az **Irányelv 9. cikk 1. pontja** szerint a Genfi Egyezmény 1. A. cikke szerinti üldözésnek minősülnek azok a cselekmények, amelyek

- a) jellegüknél, illetve ismétlődésüknél fogva elengedően súlyosak ahhoz, hogy az alapvető emberi jogokat súlyosan megsértsék, különös tekintettel az állam azon kötelezettségeire, amelyekről az Emberi Jogok és Alapvető Szabadságok Védelméről szóló Európai Egyezmény 15. cikkének (2) bekezdése értelmében nem lehet eltérni, vagy
- b) különböző olyan intézkedések együtteséből állnak össze, amelyek elég súlyosan sértik az emberi jogokat ahhoz, hogy az érintett személy helyzetére az a) pontjában említetthez hasonló módon hassanak.

A (2) bekezdés alapján az (1) bekezdés szerinti üldözés többek között a következő cselekmények formájában jelenhet meg:

- a) fizikai vagy pszichikai erőszak alkalmazása, ideértve a nemi erőszakot is,
- b) olyan törvényi, rendeleti, közigazgatási, rendőrségi és vagy igazságszolgáltatási intézkedések, amelyek önmagukban hátrányosan megkülönböztető jellegűek, vagy amelyeket hátrányosan megkülönböztető módon alkalmaznak,
- c) aránytalanságok vagy hátrányos megkülönböztetések büntetőeljárás során, aránytalan vagy hátrányosan megkülönböztető jellegű büntetés,
- d) a bírósági jogvédelem megtagadása, amennyiben mindez aránytalan vagy hátrányosan megkülönböztető jellegű büntetéssel jár,
- e) konfliktus helyzetben történő katonai szolgálatmegtagadás miatti büntetőeljárás vagy büntetés, amennyiben a katonai szolgálat teljesítése bűncselekmény vagy a 12. cikk (2) bekezdése szerinti kizárási rendelkezések hatálya alá tartozó valamely cselekmény elkövetésével jár,
- f) olyan cselekmények, amelyek nemi hovatartozás miatt vagy gyermekekkel szemben követtek el.

Az **Irányelv 12. cikke** alapján a harmadik ország állampolgárának, illetve hontalan személynek a menekültként való elismerése kizárt, amennyiben az érintett személy(t)

- a) Genfi Egyezmény 1. cikkének D. pontja szerint nem az Egyesült Nemzetek Menekültügyi Főbiztosságának, hanem az Egyesült Nemzetek valamely más szervének vagy ügynökségének védelmében vagy támogatásában részesül.

Amennyiben e védelem vagy támogatás bármely okból anélkül szűnt meg, hogy e személyek helyzetét az Egyesült Nemzetek Közgyűlésének megfelelő határozataival összhangban véglegesen rendezték volna, e személyeket ipso facto megilletik az ezen irányelv által biztosított előnyök.

- b) a tartózkodási helye szerinti ország illetékes hatóságai olyan személyként ismerték el, akit az érintett ország állampolgáraiéval megegyező, vagy azokéval egyenértékű jogok és kötelezettségek illetnek meg.

A harmadik ország állampolgárának, illetve a hontalan személynek menekültként való elismerése kizárt, amennyiben nyomós ok van annak feltételezésére, hogy az érintett személy

a) béke elleni, háborús- vagy emberiség elleni, az ilyen bűncselekményekről rendelkező nemzetközi okmányokban meghatározott bűncselekményt követett el,

b) a menedéket nyújtó országon kívül, az országba menekültként történő befogadását megelőzően vagyis a menekült jogállás elismerésén alapuló tartózkodási engedély kiállításának időpontja előtt - súlyos, nem politikai bűncselekményt követett el. A különösen kegyetlen cselekmények akkor is súlyos, nem politikai bűncselekménynek minősíthetők, ha azokat állítólagos politikai célból követték el,

c) az Egyesült Nemzetek - az Egyesült Nemzetek Alapokmányának preambulumban, illetve 1. és 2. cikkében meghatározott - céljaiba és elveibe ütköző cselekményekben bűnös.

A (2) bekezdés rendelkezéseit az abban említett bűncselekmények vagy cselekmények felbujtóira, illetve az azok elkövetésében bármilyen módon részt vevő személyekre is alkalmazni kell.

Az Európai Bíróság C-364/11. számú ítélete alapján az alábbi megállapítások tehetők:

Az Egyesült Nemzetek Szervezete azért hozta létre az ENSZ Palesztin Menekülteket Segélyező és Támogató Közel-Keleti Ügynökségét (UNRWA), hogy segítséget és támogatást nyújtson azon, lakóhelyüket elhagyni kényszerült palesztinoknak, akik Libanonban, Szíriában, Jordániában, Ciszjordániában és a Gázai övezetben vannak. Az UNRWA szolgálatai főszabály szerint az e területeken élő palesztinok és leszármazottaik számára érhetőek el, ha a régióban bekövetkező konfliktusok következtében mind lakóhelyüket, mind a létfenntartásukhoz szükséges anyagi eszközöket elvesztették.

A Genfi Egyezmény úgy határozza meg a „menekült” fogalmat, mint amely többek között minden olyan személyre alkalmazandó, aki „faji, vallási okok, nemzeti hovatartozása, illetve meghatározott társadalmi csoporthoz való tartozása, avagy politikai meggyőződése miatti üldözéstől megalapozottan fél”.

Az Egyezmény meghatározza azokat a körülményeket is, amelyek között valamely személy menekültként ismerhető el.

Az Európai Unió az Irányelv révén átvette az Egyezményből eredő kötelezettségeket.

Az Irányelv a Genfi Egyezményre hivatkozva úgy rendelkezik, hogy kizárt azon személyek menekültként való elismerése, akik jelenleg az Egyesült Nemzetek Menekültügyi Főbiztosságától különböző szerv vagy ügynökség – például az UNRWA – védelmében vagy támogatásában részesülnek.

Amennyiben azonban e védelem vagy támogatás bármely okból anélkül szűnik meg, hogy e személyek helyzetét véglegesen rendezték volna, e személyeket ipso facto megilleti az irányelv által biztosított védelem.

Az ítéletében a Bíróság leszögezte, hogy a jelenleg az UNRWA támogatásában részesülő személyek nem ismerhetőek el menekültként. Továbbá e személyeknek az UNRWA működési területétől való pusztán távolléte vagy annak önkéntes elhagyása nem elég ahhoz, hogy megszüntesse a menekült jogállásban való részesülés alól történő kizárást.

A Bíróság pontosította azokat az eseteket, amelyekben úgy tekinthető, hogy az UNRWA támogatása oly módon szűnik meg, hogy a palesztin menedékkérőket ipso facto megilleti az irányelv által biztosított menekült jogállás. Így az UNRWA támogatása nemcsak e szerv megszüntetésével szűnik meg, hanem akkor is, ha e szerv számára lehetetlen, hogy teljesítse a feladatát.

A támogatás megszűnése hasonlóképpen következhet olyan körülményekből is, amelyek – mivel az érintett személy akaratától függetlenek – őt arra kényszerítik, hogy elhagyja az UNRWA működési területét.

Ez az értelmezés megfelel annak a célnak, amely arra irányul, hogy a palesztin menekültek védelmének folytonosságát tényleges védelem vagy támogatás révén biztosítsa.

E tekintetben valamely palesztin menekültet úgy kell tekinteni, hogy kénytelen elhagyni az UNRWA működési területét, ha személyes biztonsága komoly veszélyben van, és ha e szerv nem képes biztosítani számára e területen azokat az életfeltételeket, amelyek megfelelnek az e szerv által ellátandó feladatnak.

Ha az UNRWA által nyújtott támogatás megszűnik, az e védelmet elvesztő személyeket ipso facto megilleti az irányelv által biztosított védelem. Következésképpen az abból a tényből eredő jog, hogy az UNRWA támogatása megszűnik, és hogy a kizáró ok megszűnik, nem korlátozódhat csak arra a lehetőségre az érintett személyek számára, hogy kérelmezzék a menekült jogállást.

Az a tény, hogy az érintett személyeket ipso facto megilleti az említett irányelv által biztosított védelem, mindazonáltal nem vonja maga után a menekültkénti elismeréshez való feltétlen jogot.

Jóllehet nem feltétlenül kell bizonyítaniuk, hogy üldöztetésről tartanak, azonban menekült jogállás megadása iránti kérelmet kell benyújtaniuk – mint a jelen esetben –, amely kérelmet az illetékes hatóságainak kell megvizsgálniuk. E vizsgálat során a hatóságoknak nemcsak azt kell ellenőrizniük, hogy a kérelmező ténylegesen kérte-e az UNRWA támogatását, és hogy e támogatás megszűnt-e, hanem azt is, hogy e kérelmezőre nem vonatkozik-e az irányelvben megállapított egyik vagy másik kizáró ok. E kizáró okok kizárják különösen azon személyek menekültként való elismerését, akik béke elleni, háborús, vagy emberiség elleni bűncselekményt, vagy súlyos, nem politikai bűncselekményt követtek el, valamint azokat, akik az Egyesült Nemzetek céljaiba és elveibe ütköző cselekményekben bűnösök.

A bíróságnak először azt kellett megvizsgálnia, hogy felperes esetében alkalmazhatóak-e az Irányelv, a Genfi Egyezmény, illetve a Met. rendelkezései.

A beszerzett országinformációk megerősítették, hogy az UNRWA nem képes (és nem volt képes) kielégítően ellátni az adott területen a feladatait.

Az UNRWA feladatai, hatásköre és lehetőségei egyébként sem terjednek ki a fegyveres harcok és terrorista cselekmények által veszélyeztetett személyek fizikai védelmére.

Az UNRWA által felügyelt területen élők személye, élete, testi épsége, egészsége, vagyonbiztonsága folyamatos és kiszámíthatatlan veszélynek (volt) van kitéve. A létbizonytalanság és az életveszély ezen területen olyan mértékű, hogy mind objektív, mind szubjektív kontextusban megkérdőjelezhető az alapvető emberi jogok érvényesülése.

Az országinformációk alapján kijelenthető, hogy a libanoni menekülttáborokban gyakorlatilag hatékony állami vagy nemzetközi szintű védelem nem működik.

A táborokban különböző szélsőséges (nem egy esetben terrorista jellegű) csoportok kezében van szinte minden hatalom. Jogvédelem még elméletileg sem működik.

Az egyes táborok között e tekintetben érdemi különbség nincs.

Az adott területen az elmúlt egy év fejleményeként a helyzetet tovább súlyosbító tényezőként jelentkezett a több százezer főt számláló szíriai menekültáradat, szinte lehetetlenné téve a legalapvetőbb szükségletek biztosítását is.

A táborokon kívül élő palesztinok rendszeresen ki vannak téve a különböző fegyveres (reguláris, félkatonai, irreguláris) erők zaklatásának, megalázó eljárásának, állandósultak a bántalmazások, indok nélküli letartóztatások, kínzások.

Felperes esetében bizonyítást nyert (alperes által sem vitatottan), hogy felperes az UNRWA hatálya alá tartozó személy volt és az UNRWA működési területén tartózkodott.

Felperes esetében ugyancsak bizonyítást nyert, hogy felperes irányításán és akaratán kívüli okokból elhagyta az UNRWA működési területét.

Felperes esetében nem állapítható meg a Genfi Egyezmény I. F. pontja szerinti kizáró okok egyike sem.

A felperes által előadottak megfelelő mértékben valószínűsítik azt az alperes által sem vitatott tényt, hogy a palesztin nemzetiségű, hontalan felperes Líbanban egy menekülttáborban élt, ahol egy katonai szervezet aktív tagja volt.

A Genfi Egyezmény rendelkezései alapján megállapítható, hogy felperest a politikai meggyőződése okán, illetve meghatározott társadalmi csoporthoz (egy palesztin katonai fegyveres szervezet) tartozás miatt a tartózkodási helyén súlyos veszély fenyegette.

Felperest pontosan abból adódóan, hogy katonai szervezet tagjaként élt a táborban, fokozott veszély fenyegette a szélsőséges iszlamista csoportok részéről. Ez a veszély a táborban élő többi személyhez képest az átlagosnál sokkal intenzívebb volt, hiszen az iszlamista csoportok támadásai elsősorban a palesztin katonai szervezetek ellen irányulnak. Ezen összetűzések és harcok irreguláris és anarchikus jellegük miatt sokkal nagyobb veszélyt jelentettek a Fatah tagjaira, mint amely effektív védelmi tényezőt a Fatah-hoz való tartozás jelentett.

A felperes által becsatolt, illetve a bíróság által is beszerzett országinformációk is megerősítették, hogy a táborokban mindennaposak a Fatah és a szélsőséges iszlamista csoportok közti fegyveres összetűzések, felperes félelme így megalapozott volt.

Felperes tevékenysége és szerepvállalása a Fatah szervezetében - az eset összes körülményei alapján (pl. felperes még a családalapításról is lemondott annak érdekében, hogy harcolhasson a palesztin ügyért) - egyértelműen politikai meggyőződésen alapuló vélemény nyilvánulásaként értékelhető.

Alperes nem bizonyította azon állítását, hogy felperes megélhetési okokból csatlakozott egy palesztin fegyveres szervezethez.

Megállapítható volt az is, hogy felperes esetében sem a Fatah, sem az UNRWA, sem pedig a líbanoni hatóságok nem voltak képesek hatékony védelmet nyújtani az őt fenyegető veszélyekkel szemben.

Egyértelműen megállapítható, hogy felperes a származási helyét irányításán kívüli és akaratától független okok miatt volt kénytelen elhagyni.

A Met. 8.§ (1) bekezdése alapján nem lehet menekültként elismerni azt a külföldit, akire nézve a Genfi Egyezmény 1. cikk D., E. vagy F. pontjában szereplő kizáró okok valamelyike fennáll. Maga a Met. is tehát, visszautalva a Genfi Egyezményre, meghatározza a menekültkénti elismerést kizáró okokat.

A Met. alapján nemzetbiztonságot érintő okból (Met. 15.§ b) pont), csak az oltalmazottkénti elismerés tagadható meg, ilyen tilalmat a menekültkénti elismerésre nézve a Met. sem tartalmaz.

Jogsértőnek ítélte meg a bíróság azon körülményt, hogy felperes esetében az eljáró szakhatóság kifogását semmilyen okirat, tény nem támasztotta alá. A bíróság ezért a szakhatóság álláspontját - bár azt az indokolás alapján vélhetőleg az oltalmazotti elismerés megtagadása vonatkozásában vette figyelembe a hatóság - a döntése során nem fogadta el.

A bíróság felhívására a perben beavatkozóként fellépő szakhatóság (az eredetileg eljáró szakhatóság jogutódja) semmilyen iratot nem tudott a bíróság rendelkezésére bocsátani, hivatkozván arra (mind az ügyben ténylegesen eljáró szakhatóság - az Alkotmányvédelmi Hivatal, mind pedig annak jogutódja, a Terrorrelhárítási Központ), hogy az iratokat nem tudja a bíróság rendelkezésére bocsátani. Bizonyítékok, iratok hiányában a szakhatósági kifogás nem fogadható el.

Súlyosan ellentétes mind a hazai, mind a nemzetközi jogi normákkal és jogelvekkel az a hatósági magatartás, amely nem teszi lehetővé - legalább - a bíróság számára azt, hogy egy közigazgatási ügyben hozott döntés teljes háttérét, részletes tényeit megismerhesse és értékelhesse.

Nem fogadható el a szakhatóság kifogása azon okból sem, hogy a Genfi Egyezmény 1. cikke részletesen és taxatív módon, különös tekintettel az F. pontban foglaltakra, meghatározza, hogy milyen esetekben nem alkalmazhatók az Egyezmény rendelkezései, ezek között pedig a nemzetbiztonsági szakhatóság által emelt kifogás nem szerepel.

A Genfi Egyezmény 32. cikk 1. pontja szerint a Szerződő Államok nem utasítják ki a területükön jogszerűen tartózkodó menekülteket, kivéve állambiztonsági vagy közrendi okok alapján.

A 32. cikk 2. pontja értelmében az ilyen menekült kiutasítása csak megfelelő jogi eljárás során hozott határozat alapján történhet. Ha csak állambiztonsági szempontok ezt ki nem zárják, a menekültnek meg kell engedni, hogy bizonyítékot szolgáltatson saját maga tisztázása céljából, illetőleg hogy az illetékes hatósághoz, vagy az illetékes hatóság által kijelölt személyhez vagy személyekhez fellebbezzen és ott megfelelően képviseltesse magát.

A Genfi Egyezmény ezen rendelkezései a **jogszerűen** tartózkodó menekültekre vonatkoznak, vagyis a menekültstátusz feltételei fennállásának megállapítását követően a szerződő állam hatóságai mérlegelhetik az esetleges állambiztonsági szempontokat, és esetleg ezen okok alapján mégis dönthetnek a menekültkénti elismerésre egyébként jogosult személy kiutasításáról.

A 2. pont ugyanakkor egyértelműen előírja az ilyen esetekben a megfelelő jogi eljárás szükségességét és adott esetben a jogorvoslat biztosítását.

Felperes esetében sem a kizárást megalapozó okok megléte, sem az ezzel kapcsolatos megfelelő jogi eljárás ténye nem volt bizonyított, a jogorvoslat lehetősége - vagy az ezzel kapcsolatos, esetleg ezt kizáró okok megjelölése - pedig teljesen hiányzott.

Kétségtelen, hogy a Genfi Egyezmény 33. cikk. 2. pontja lehetővé teszi bizonyos esetekben a nemzetbiztonsági szempontok figyelembe vételét a menedékkérők esetében, azonban ezt csak a non-refoulement tilalom vizsgálata kapcsán engedi meg.

A Genfi Egyezmény alapján megállapítható, hogy felperes esetében az ott felsorolt kizáró okok egyike sem áll fenn.

Miután a menekültstátusz biztosítása vagy megtagadása alapvető, az Emberi Jogok Európai Egyezményével is védett alapvető emberi jogokat érint, az elismerést kizáró okokat - összhangban a nemzetközi jog általános elveivel, és az Emberi Jogok Európai Bíróságának gyakorlatával - a lehető legszűkebben kell értelmezni.

A kérelem beadásakor és a határozat meghozatalakor hatályos Alkotmány 7. § (1)-e szerint a Magyar Köztársaság jogrendszere elfogadja a nemzetközi jog általánosan elismert szabályait, biztosítja továbbá a vállalt nemzetközi jogi kötelezettségek és a belső jog összhangját.

A nemzetközi közösségben kialakult és a magyar jogrendszer által is kötelezően alkalmazandó jogelvek biztosítják a nemzetközi jog maradéktalan érvényesülését a belső nemzeti jogban is. A magyar jogszabályok, így ezek között például a Met. rendelkezései, illetve a magyar hatóságok jogértelmezése nem lehet ellentétes a nemzetközi jogi normákkal és jogelvekkel.

Az Alkotmánybíróság korábbi döntéseiből levonható az a következtetés, hogy a nemzetközi jog normái a magyar jogrendszeren belül a törvények és az Alkotmány között helyezkednek el. Amennyiben kollízió vagy értelmezési nehézség áll fenn a belső nemzeti jog és a nemzetközi tételes jogi norma között, úgy a jogalkalmazóknak a nemzetközi jog elveit és rendelkezéseit kell elsődlegesen figyelembe venniük.

Amennyiben egy szerződő tagállam a belső jogalkotása és jogalkalmazása révén felülírhatná a nemzetközi jog elveit és tételes jogi normáit, úgy az egész nemzetközi közösség és jogrendszer szabályozottsága, struktúrája, követhetősége, kikényszeríthetősége és ezáltal működőképessége kerülne veszélybe.

Megerősíti az előzőekben kifejtetteket az 1987. évi 12. törvényerejű rendelettel kihirdetett - a szerződések jogáról szóló, Bécsben az 1969. évi május 23. napján kelt szerződés (Bécsi Egyezmény) kihirdetéséről, 26. és 27. cikke is.

A Bécsi Egyezmény 26. cikke szerint minden hatályos szerződés kötelezi a részes feleket és a szerződéseket jóhiszeműen kell végrehajtaniuk.

A 27. cikk értelmében egyetlen részes fél sem hivatkozhat belső jogának rendelkezéseire annak igazolásául, hogy elmulasztotta a szerződést teljesíteni.

Ez lényegében a „pacta sunt servanda” elvének nemzetközi jogi normaként történő megfogalmazása.

Az Európai Unió Tanácsa és Bizottsága több alkalommal is megerősítette a Genfi Egyezmény elsőbbségét és azt, hogy a Közös Európai Menekültügyi Rendszer a Genfi Egyezmény teljes körű alkalmazásán alapul.

Az Emberi Jogok Európai Bírósága által az *Al Nashif v. Bulgária* ügyben hozott ítélet szerint még az olyan ügyekben hozott hatósági döntéssel szemben is hatékony bírói jogorvoslatot kell biztosítani, amelyben a hatóságok által hivatkozott nemzetbiztonsági indokok alátámasztásul bizalmas-titkos információk szolgáltak. Ennek hiányában megállapítható az Emberi Jogok Európai Egyezménye 5.cikk (4) bekezdésének sérelme.

Az ítélet kimondja, hogy még olyan esetekben is, ahol a nemzetbiztonság forog kockán, a jogszerűség és a demokratikus társadalmakban megkövetelt jogállamiság követelménye magában foglalja azt is, hogy az alapvető emberi jogokat érintő intézkedésekkel szemben az érintett számára biztosítani kell, hogy egy független, a döntés alapjául szolgáló indokok és releváns bizonyítékok felülvizsgálatára hatáskörrel rendelkező szerv kontradiktórikus eljárásban, szükség esetén a titkos információk felhasználására vonatkozó, megfelelő eljárásjogi korlátokkal felülvizsgálja ezen intézkedéseket és döntéseket.

Az érintett személynek lehetővé kell tenni, hogy vitassa a hatóság azon állítását, hogy a személye révén a nemzetbiztonság forog kockán.

A hatékony jogorvoslat biztosításának kötelezettsége minimum feltételként követeli meg, hogy a jogorvoslati eljárásra kompetenciával rendelkező, független szerv megismerhesse a kiutasító döntés alapjául szolgáló indokokat, még olyan döntések esetében is, ahol a hatóság nemzetbiztonsági kockázatokra hivatkozik, és az indokok egyébként nyilvánosan nem hozzáférhetőek.

Súlyos érdemi ellentmondás volt kimutatható az eljárás során a tekintetben, hogy a szakhatóság bírói felhívásra sem tudott elfogadható magyarázattal szolgálni arra, hogy mit jelent a menekültügyekben formálisan alkalmazott kétféle szakhatósági döntés tartalma közötti különbségl: észrevétel, illetve kifogás.

Az észrevétel és a kifogás között - a logika, illetve a magyar nyelv általános értelmezési szabályai szerint - lényeges különbség van (ti. az észrevétel általában neutrális jellegével szemben a kifogás többnyire negatív értékítéletet fogalmaz meg).

Felperes ügyében a szakhatóság ugyanis csak ún. észrevételt tett, kifogást nem emelt, ennek ellenére alperes a határozatban már kifogásra hivatkozott.

A tartalmi különbség megvilágítása és a szakhatósági állásfoglaláshoz képest eltérő alperesi megjelenítés magyarázata nélkül a határozat ezen része iratellenes, okszerűtlen és jogsértő.

Mindezekén túl nem az az elsődleges probléma a hatóság nemzetbiztonsági okokra hivatkozásával, hogy a Genfi Egyezményhez képest tovább bővíti a kizáró okokat, hanem az, hogy a hatóság az ezen döntése háttérében álló tényeket, okokat, indokokat még a bíróság részére sem tette megismerhetővé és felülbíráhatóvá. Ez pedig egy jogállamban rendkívül súlyos jogsértést jelent és tág teret ad az önkényes hatósági döntéseknek.

A bíróság álláspontja szerint nem merült fel olyan körülmény, amely felperes szavahihetőségét megkérdőjelezte volna, az általa előadottakat pedig egyenként és összességükben értékelve megállapítható volt, hogy felperes esetében a menekültkénti elismerés feltételei fennállnak.

Döntésénél a bíróság abból a releváns helyzetből indult ki, hogy az ilyen jellegű ügyekben kétséget kizáró bizonyítás a legtöbb esetben nem lehetséges és éppen ezért nem is szükséges.

A bíróság a libanoni menekülttáborokban uralkodó általános helyzet alapján elfogadta azt a felperes által hivatkozott körülményt, hogy őt, mint egy palesztin fegyveres szervezet tagját, súlyos, folyamatos életveszély fenyegette.

Természetesen e körben nem lehet elvárni annak bizonyítását, hogy a szélsőséges iszlám szervezetek név és személy szerint akarták volna felperest megölni, hiszen a támadások és a fenyegetések egyöntetű és intenzív módon a PFSZ és a Fatah minden tagját fenyegették.

Miután sem a PFSZ, sem a Fatah nem tekinthető a klasszikus értelemben vett szervezethez, logisztikával, instrumentális háttérrel rendelkező reguláris katonaságnak, így a saját tagjai védelmét is csak korlátozott mértékben képes ellátni (pl.: felperes lakóhelye a táborban semmiféle külön védelmet nem kapott a támadásokkal szemben, tehát a fegyveres tevékenysége okán kiszolgáltatottabb helyzetben volt, mint egy átlagos táborlakó).

A libanoni hatóságok, illetve az UNRWA védelme felperes esetében kizárható, a többi táborban uralkodó hasonló helyzet miatt belső védelmi alternatíva sem áll felperes rendelkezésére.

A bíróság a döntésénél figyelembe vette az Európai Bíróság előzőekben már részletezett un. El-Kott ítéletében foglaltakat is, annak ellenére, hogy ez az ítélet az alperesi határozat meghozatalát követően született, miután az ítélet olyan értelmezési szempontokat tartalmaz, amelyeket, bár a bíróság csak a 2012. év végén fogalmazott meg, de amelyek nyilvánvalóan azt a helyes jogértelmezést tükrözik, amelyeket a tagállami hatóságoknak már korábban is alkalmazniuk kellett (volna). Az Európai Bíróság ezen ítélete természetesen nem alkotott új tételes jogi normát, hanem csak a már meglévő szabályok helyes értelmezését határozta meg.

A nemzeti bíróságot ilyen esetekben is kötik az Európai Bíróság korábban deklarált - az un. közvetett hatályú megfogalmazó - jogalkalmazási elvei (Von Colson ügy, Marleasing ügy).

Az El-Kott ítéletben leírt feltételek felperes esetében teljesültek, vagyis felperes esetében a Genfi Egyezmény alkalmazandósága kétséget kizáróan megállapítható.

A perköltségre vonatkozó rendelkezés a **Pp. 78.§ (1) bekezdésén**, illetve a **32/2013. (VIII.22) IM. rendelet 3.§-án** alapul.

Az ítélet elleni további jogorvoslat lehetőségét a **Met. 68.§ (5) bekezdése** zárja ki.

Budapest, 2013. augusztus 29.

A kiadmány hiteléül

dr. Mohay György s.k.
bíró